

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXIV

1967

4

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1967

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander Gieysztor, Stanisław Herbst, Ryszard Kołodziejczyk, Witold Kula, Gerard Labuda, Tadeusz Łepkowski, Marian Małowist, Kazimierz Piwarski, Franciszek Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARIAT

Krzysztof Groniowski, Stanisław Trawkowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10
Nakład 2219+181 egz. Ark. wyd. 25,25, ark druk. 15,5+0,75 wkł.
Papier druk. sat. kl. V, 5 g. 70×100
Oddano do składania 27.VII.67 r. Podpisano do druku 7.XII.67
Druk ukończono w grudniu 1967
Zam. 656/67 T-73 Cena zł 30.—
Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

СОДЕРЖАНИЕ

Стелла Шахерска — Оливское аббатство и экспансионистские устремления Дании в отношении Пруссии	942
Станислав Сальмонович — Вандея. Анатомия народной контрреволюции	961
Тадеуш Ковальяк — Немецкая националистическая печать в Быдгоше. Межвоенный период	992

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКА

Ежи Топольски — Показатель экономического роста Польши в X—XX вв. Методические замечания и попытки подсчета	1010
Кароль Бучек — Вопрос локации города Плоцка	1026
Веслав Маевски — Спор о Потопе	1031
Ежи Скворонек — История и социология. Замечания в связи с исследованиями общественной мысли на рубеже XVIII—XIX вв.	1035

МАТЕРИАЛЫ

Людвик Хасс — Деятельность польских масонов в 1908—1915 гг. (на основании воспоминаний М. Малиновского)	1045
---	------

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Станислав Травковски, Янина Лескевич, Вацлав Длугоборски — Новые очертания экономической истории Польши	1065
Анна Сухени-Грабовска — Финансовая система Мазовша	1083

ХРОНИКА	1143
IN MEMORIAM	1153
ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ	1163

TABLE DES MATIÈRES

Stella Maria Szacherska — L'abbaye d'Oliwa et les tentatives d'expansion danoise en Prusse	943
Stanisław Salmonowicz — Lan Vendée. L'anatomie d'une contre-révolution populaire	962
Tadeusz Kowalak — Un centre nationaliste allemand de presse à Bydgoszcz	993

DISCUSSIONS ET POLÉMIQUES

Jerzy Topolski — L'indice de la croissance économique de la Pologne du X-e au XX-e siècle. Observations méthodologiques et essai d'estimation	1011
Karol Buczek — Le problème de la location civitates à la ville de Płock	1027
Wiesław Majewski — Quelques considérations au sujet de l'oeuvre de H Sienkiewicz „Potop” (Le Déluge)	1031
Jerzy Skowronek — Histoire et sociologie. Observations concernant les recherches sur la pensée sociale à la limite des XVIII-e et XIX-e siècles	1035

DOCUMENTATION

Ludwik Hass — L'activité de la franc-maçonnerie polonaise de 1908 à 1915 (d'après les mémoires de M. Malinowski)	1045
--	------

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS

Stanisław Trawkowski, Janina Leskiewiczowa, Wacław Długoborski — Les nouvelles synthèses d'histoire économique de la Pologne	1065
Anna Sucheni-Grabowska — La trésorerie de Masovie	1083
CHRONIQUE	1143
IN MEMORIAM	1155
CORRESPONDANCE	1163

SPIS TREŚCI

Stella Maria Szacherska — Opactwo oliwskie a próba ekspansji duńskiej w Prusach	923
Stanisław Salmonowicz — Wanda. Anatomia ludowej kontrewolucji	945
Tadeusz Kowalak — Niemiecki ośrodek prasowy w Bydgoszczy w okresie międzywojennym	963

DYSKUSJE I POLEMKI

Jerzy Topolski — Wskaźnik wzrostu gospodarczego Polski od X do XX w.	995
Karol Buczek — Sprawa lokacji miasta Płocka	1013
Wiesław Majewski — W sporze o Potop	1031
Jerzy Skowronek — Historia i socjologia	1035

MATERIAŁY

Ludwik Hass — Działalność wolnomularstwa polskiego w latach 1908—1915	1045
---	------

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Stanisław Trawkowski, Janina Leskiewiczowa, Wacław Długoborski — Nowe zarysy gospodarczych dziejów Polski	1065
Anna Sucheni-Grabowska — Skarbowość mazowiecka	1083

*

Karl der Grosse — Tadeusz Manteuffel	1087
A. Merhautová, Bazylika sv. Jiří na Pražském Hradě — Tadeusz Lalik	1088
B. A. Romanow, Ludi i nrawy drevnej Rusi — Juliusz Bardach	1089
O. Odložilik, The Hussite King — Roman Heck	1091
G. Schramm, Der polnische Adel und die Reformation 1548—1607 — Jolanta Dworzaczkowa	1093
Repertorium rerum Polonicarum ex Archivo Orsini in Archivo Capitolino Romae — Bogusław Ratusiński	1095
A. Kamińska-Linderska, Między Polską a Brandenburgią — Franciszek Mincer	1098
E. Rostworowski, Ostatni król Rzeczypospolitej — Władysław Maria Grabski	1100
F. Ponteil, Les institutions de la France de 1814 à 1870 — Monika Senkowska	1104
W. Ja. Grosul, Reformy w Dunajskich Knjażestwach i Rossija (20—30 gody XIX weka) — Jan Reychman	1108
Prasa tajna z lat 1861—1864 — Józef Tomczyk	1110
J. W. Borejsza, Emigracja polska po powstaniu styczniowym — Irena Koberdowa	1114
K. Groniowski, Kwestia agrarna w Królestwie Polskim 1871—1914 — Helena Brodowska	1115

K. Jonca, Polityka socjalna Niemiec w przemyśle ciężkim Górnego Śląska (1871—1914) — Andrzej Brożek	1119
J. A. S. Grenville i G. B. Young, Politics, Strategy and American Diplomacy — Henryk Wereszycki	1122
E. C. Thaden, Russia and the Balkan Alliance of 1912 — Marek Czaplński	1126
J. Paasivirta, The Victors in World War I and Finland — Waldemar Michowicz	1129
J. Lewandowski, Imperializm słabości — Jerzy Holzer	1132
F. Venturi, Historiens du XX ^e siècle — Marian Henryk Serejski	1134
G. Zdziechowski, Le problème clef de la construction européenne — Michał Sczaniecki	1133

KRONIKA

Dzieje gospodarcze Polski — Maria Nietyksza	1143
Prace nad Atlasem Chrześcijaństwa w Polsce — Stanisław Litak	1143
Emigracja polska po powstaniu styczniowym — Izabela Klarner	1145
Sejm Rzeczypospolitej epoki oligarchii — Zbigniew Szczaska	1147
Lotaryngia wczoraj i dziś	1151

IN MEMORIAM

Józef Skoczek (1903—1966) — Marian Tyrowicz	1155
Witold Suchodolski (1887—1967) — Piotr Bańkowski	1157
Jan Reiter (1902—1967) — Franciszek Mincer	1159
Jadwiga Zofia Jankowska (1912—1967) — Irena Sułkowska-Kurasiova	1160

LISTY DO REDAKCJI

W odpowiedzi Recenzentowi — Bolesław Kumor	1163
--	------